

Participatietraject Vossenlaan 44

Citizens voert in opdracht van de gemeente Nijmegen een evaluatie uit naar twee participatietrajecten. Dit betreft de trajecten rondom de Vossenlaan 44 en Poppodium Merleyn. Dit rapport gaat over het participatietraject rondom Vossenlaan 44.

**Evaluatieonderzoek uitgevoerd door Cato Rademaker,
Machteld Beekhuis en Onno Verhagen**

Datum
15 maart 2023

In opdracht van
Gemeente Nijmegen

In deze rapportage

INHOUDSOPGAVE

Aanleiding onderzoek	3
Lessen voor de toekomst	6
De start van het traject	10
Tijdslijn	13
Het participatietraject	14
Communicatie	19
Politiek-bestuurlijk samenspel	25
Bijlage 1	28

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

Motie gemeenteraad

Op 9 maart 2022 is de motie 'Evalueer het participatieproces Vossenlaan-44', ingediend door de PvdA, Stadspartij Nijmegen, Partij voor de Dieren, Gewoon Nijmegen en het CDA, unaniem aanvaard. Hierin constateert de raad het volgende:

- de ontwikkeling van het perceel kent een lange aanloop;
- er is veel niet goed gegaan in het participatieproces;
- bewoners en wijkorganisaties voelen zich onvoldoende tot niet gehoord in deze procedure; en
- in het voortraject is afgesproken dat de ontwikkeling er alleen komt bij breed draagvlak in de buurt.

Deze motie is de directe aanleiding geweest om dit evaluatieonderzoek uit te voeren.

Voorafgaand aan het participatieproces

Het voormalige ROC-gebouw aan de Vossenlaan 44 is samen met het voormalige terrein van Hermes op de Genestetlaan 28 verkocht aan Woonfront Vossenlaan Nijmegen B.V. In eerste instantie heeft de gemeente geprobeerd het via een open inschrijvingsprocedure te verkopen, maar de biedingen waren niet hoog genoeg. Als gevolg hiervan is het in combinatie met het terrein op de Genestetlaan 28 verkocht. In het collegevoorstel uit 2015 wordt hierover het volgende gesteld: "Dit heeft geresulteerd in een overeenkomst met Woonfront waarbij de opbrengst voor de Vossenlaan hoger kan zijn dan het hoogste bod van de inschrijvingsprocedure en een realistische koopsom voor de Genestetlaan."¹ De doelstelling die hierbij is geformuleerd houdt in dat er op het terrein van de Vossenlaan 44 140 appartementen gerealiseerd gaan worden. Op voorhand was duidelijk dat de locatie op de Genestetlaan 28 winstgevender zou zijn en de locatie op de Vossenlaan 44 risicovoller, blijkt uit interviews.

¹ Gemeente Nijmegen. (10 november 2015). *Collegevoorstel Verkoop perceel aan Genestetlaan/Vossenlaan.*

In eerste instantie is er geen uitgebreid participatietraject opgezet voor de geplande woningbouw op de Vossenlaan 44. Wel werden de omwonenden op 19 mei 2014 met een brief uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst op 2 juni 2014. Deze bijeenkomst, georganiseerd door StuWorld, had het doel om omwonenden te informeren over de bouwplannen, de beoogde nieuwe bewoners en de mogelijke overlast van de bouw. Bij het sluiten van de koopovereenkomst in 2015 zijn geen afspraken gemaakt over participatie.

Huidige stand van zaken

Het bestemmingsplan om de plannen voor de locatie Vossenlaan 44 te realiseren is aangepast. De raad heeft hiermee ingestemd op 9 maart 2022. Naar aanleiding hiervan heeft onder andere de stichting Hart voor Hazenkamp, die een deel van de omwonenden vertegenwoordigt, in mei 2022 beroepschrift ingediend bij de Raad van State. De Raad van State heeft hier nog geen uitspraak over gedaan. Op 9 maart 2022 zijn door de raad vier moties ingediend en aangenomen. De beantwoording van deze moties is, ten tijde van dit onderzoek, nog bezig. Er hebben twee bijeenkomsten (in mei en november 2022) plaatsgevonden met omwonenden om de moties te verwerken in de planvorming.

Doelstelling en vraagstelling

Dit is een evaluerend en toekomstgericht onderzoek. Enerzijds brengt dit onderzoek in kaart hoe het participatietraject van Vossenlaan 44 is verlopen. Anderzijds moet het onderzoek de lessen in beeld brengen die de gemeente uit dit traject kan trekken voor toekomstige participatietrajecten.

In het licht van het voorgaande luidt de centrale vraag:

Op welke manier heeft de gemeente uitvoering gegeven aan burgerparticipatie bij het traject 'Vossenlaan 44' en welke lessen zijn hieruit te trekken voor de toekomst?

De hoofdvraag is beantwoord aan de hand van de onderstaande deelvragen:

1. Wat waren de ambities en doelstellingen van het participatietraject?
2. Hoe was de voorbereiding?
3. Hoe zagen het proces en de planning van de participatie eruit?
4. Welke vorm en instrumenten zijn ingezet?
5. Hoe is de participatie uitgevoerd (zorgvuldig proces)?
6. Hoe was de communicatie en informatievoorziening naar de belanghebbenden?
7. Hebben externe factoren een rol gespeeld? Zo ja, welke factoren waren dit?
8. Hoe was het ambtelijk-bestuurlijk en politieke samenspel?

9. Welke lessen kan de gemeente Nijmegen trekken ten aanzien van participatie?

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek begon met een startgesprek op 13 juni 2022. De zomerperiode is besteed aan het verzamelen en analyseren van documentatie. De resultaten van deze documentanalyse zijn vervolgens getoetst en verdiept tijdens vier gesprekken. Hierbij hebben de onderzoekers de volgende personen gesproken: de projectontwikkelaar, de Waalboog, betrokken wethouder, ambtelijk betrokkenen en inwoners. In de maanden september en oktober zijn betrokkenen benaderd voor de interviews. Met alle vooraf in beeld gebrachte groepen zijn gesprekken geweest. Vanuit de gemeente is er gesproken met de portefeuillehouder en twee betrokken ambtenaren. Daarnaast is er gesproken met vertegenwoordigers van Woonfront-Vossenlaan B.V., Snoeren Bouwmanagement en de Waalboog. Via een random selectie zijn brieven gestuurd naar 40 omwonenden. Dit betrof een willekeurige adressenlijst van circa 10% van het gebied. In twee interviews is gesproken met in totaal tien omwonenden, waarvan drie bestuursleden van stichting Hart voor Hazenkamp. Alle interviews hebben plaatsgevonden in november.

Lessen voor de toekomst

HOOFDSTUK 2

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste lessen die uit dit evaluatieonderzoek worden getrokken beschreven. Hiermee wordt deelvraag 9 *Welke lessen kan de gemeente Nijmegen aantrekken ten aanzien van participatie?* beantwoord.

College/ambtelijke organisatie: Maak vooraf een duidelijke keuze op welk niveau je inwoners laat participeren / verwachttingsmanagement

Er is niet één definitie van participeren en participeren is niet enkel meebeslissen. Dit is voor velen niet duidelijk. Ook onder inwoners bestaat hier veel verwarring over. In het traject Vossenlaan 44 hebben omwonenden de ingezette vorm van participatie niet als participatie ervaren. De verwachtingen over het participatietraject waren vooraf niet helder. Je kunt er als gemeente voor kiezen om inwoners op een hoge trede van de participatieladder mee te laten doen, bijvoorbeeld door ze mee te laten denken in het ontwerp, het type woningen etc. Dit hoeft niet en is ook niet gebeurd bij het traject Vossenlaan 44. Het is een optie voor de gemeente om inwoners op een hoge trede van de ladder te laten participeren. Gemeenten gaan hier op verschillende manieren mee om. Centraal staat dat de gemeente uiteindelijk het algemeen belang afweegt. Omwonenden hebben vaak een belangrijk aandeel hierin, omdat zij direct belanghebbenden zijn. Maar er zijn meer belangen waar de gemeente rekening mee dient te houden, zoals de woningbouwopgave. Het is hierbij cruciaal dat alle belanghebbenden de kans hebben gehad hun belang in te brengen.

De gemeente kan hieruit de volgende les trekken: *Zorg dat iedereen bij de start van het participatietraject dezelfde verwachtingen heeft. Dit kan bereikt worden door vooraf aan inwoners uit te leggen wat de gemeente Nijmegen onder participeren verstaat en welk niveau van participatie wordt toegepast in dit traject. Daarnaast is het belangrijk dat duidelijk is wie de uiteindelijke beslissing neemt en welke belangen hierin worden meegenomen.*

College/ambtelijke organisatie: Houd grip op participatietrajecten

Achteraf gezien heeft de gemeente onvoldoende regie gevoerd op de organisatie van het participatietraject. Ten tijde van de start van het traject had de gemeente het beleid om pas in beeld te komen bij de bestemmingsplanprocedure. De regie lag bij de initiatiefnemers. In dit geval speelde het traject zich af in een bijzonder krachtenveld, wat voornamelijk te maken heeft met de aanwezige goed georganiseerde belangengroep, stichting Hart voor Hazenkamp. De stichting heeft vanaf het begin de regie gepakt. Dit is gestart bij het oprichten van de stichting. Vervolgens is de stichting zeer proactief te werk gegaan, onder andere door op haar website voor informatievoorziening te zorgen, door zelf met alternatieve plannen te komen en zelf bijeenkomsten te organiseren. De informatievoorziening betrof onder andere verslagen van bijeenkomsten, maar ook uitleg over een mogelijk vervolg van het proces aan de hand van zienswijzen en hoger beroep bij de Raad van State. Vanuit de stichting en andere omwonenden is een groot gevoel van wantrouwen richting de gemeente en projectontwikkelaar ontstaan. De oprechtheid van het handelen van de gemeente en projectontwikkelaar wordt meerdere malen in twijfel getrokken door de stichting. De onderzoekers zien hier geen aanleiding toe. Een vraag voor de gemeente is wel hoe dit in het vervolg voorkomen kan worden.

De gemeente kan hieruit de volgende les trekken: *Houd een vinger aan de pols en zorg dat duidelijk is bij wie de regie ligt. Betrek de omgeving actief en met regelmaat, zodat je als gemeente in samenwerking met de initiatiefnemer regie houdt op de informatievoorziening. Maak daarbij gebruik van de kracht van goed georganiseerde en betrokken inwoners. Zorg hierbij dat je als gemeente grip houdt op wie er worden betrokken, wanneer, en welke inbreng je van hen vraagt. Hierbij is het belangrijk dat je als gemeente zelf de communicatie onderhoudt of afsprekt dat de projectontwikkelaar dat doet, zodat inwoners ook weten of en hoe ze worden betrokken. De communicatie betreft zowel het uitnodigen voor bijeenkomsten en het terugkoppelen hiervan. Maar ook het up-to-date houden van omwonenden over tussentijdse gebeurtenissen of de communicatie als deze er niet zijn.*

College/ambtelijke organisatie: Neem externe initiatiefnemers mee in Nijmeegse participatie

Het traject Vossenlaan 44 is een tijd geleden gestart. Er golden toen andere normen voor participatie. De gemeente Nijmegen had bij de start van dit traject nog geen beleid voor participatie georganiseerd door externe initiatiefnemers. Het is belangrijk externe initiatiefnemers, zoals projectontwikkelaars, mee te nemen in de participatievisie van de gemeente, zeker met het oog op de Omgevingswet. Wanneer je als gemeente eenduidig beleid wilt uitvoeren richting inwoners, is het belangrijk om ervoor te zorgen dat

projectontwikkelaars dezelfde definities en maatstaven van participatie hanteren. Hierbij kan ondersteuning gewenst zijn.

De gemeente kan hieruit de volgende les trekken: *Hanteer participatiebeleid voor externe initiatiefnemers. Het kan helpen om als gemeente een contactpersoon te hebben die externe initiatiefnemers kan ondersteunen bij het opzetten en uitvoeren van participatie. Deze persoon kan externe initiatiefnemers niet alleen op weg helpen, maar ook controleren of ze voldoen aan de door de gemeente opgestelde afspraken voor participatie.*

College/ambtelijke organisatie: Betrek de raad vanaf de start en vraag de raad de participatieaanpak vast te stellen

De gemeenteraad is niet vanaf de start aangehaakt. Reden hiervoor is dat het traject binnen de door de raad gestelde kaders viel. Raadsleden, aanwezig bij de bijeenkomst in augustus 2014, georganiseerd door de projectontwikkelaar, zijn door omwonenden geïnformeerd over de planontwikkeling. In het vervolgtraject is de raad in staat gesteld zijn rol op te pakken. Via raadsinformatiebrieven is de raad geïnformeerd over het vervolg. Raadsleden hebben vragen gesteld aan het college en er zijn moties ingediend.

Het traject heeft voor omwonenden een grote impact op hun directe leefomgeving. Stichting Hart voor Hazenkamp zet zich, namens een deel van de buurt, al bijna tien jaar in om de impact van het traject te beperken. Hiervoor heeft ze onder andere meerdere keren bij raadsvergaderingen ingesproken.

De gemeente kan hieruit de volgende les trekken: *Door in de toekomst de raad actief te informeren, mijlpalen in kaart te brengen, en te vragen in te stemmen met opgestelde plannen waar een grote impact op de omgeving verwacht kan worden, wordt een breder draagvlak gecreëerd.*

College/ambtelijke organisatie: Zet verschillende participatievormen in om breed belangen op te halen

Dit onderzoek toont aan dat er veel onvrede is onder omwonenden. Het is onduidelijk hoe veel omwonenden er zijn die neutraal of positief tegenover het ontwerp voor Vossenlaan 44 staan. Door andere participatiemiddelen in te zetten, bijvoorbeeld een enquête, kan breder uitgevraagd worden wat de belangen van inwoners zijn. In de wijk rondom Vossenlaan 44 wonen relatief veel inwoners die graag online betrokken worden. Naast dat dit een laagdrempelige manier is voor mensen om hun mening te geven, kan het de gemeente helpen een afweging te maken in het algemeen belang.

De gemeente kan hieruit de volgende les trekken: *Pas participatievormen aan op het type belanghebbenden. Wanneer er verschillende typen inwoners in een gebied wonen, kan het helpen om verschillende participatievormen in te zetten om zo een diverse groep belanghebbenden te bereiken.*

College/raad: Bepaal het doel van participatie

Het traject Vossenlaan 44 heeft geen duidelijk doel voor participatie. Dit is niet vooraf vastgesteld. In brieven en antwoorden van het college op raadvragen wordt gesteld dat er voldoende draagvlak moet zijn voor de plannen in de wijk. Echter in de interviews is gesteld dat participatie gaat om het horen van alle belangen, maar dat de gemeente uiteindelijk de belangenafweging maakt. De manier waarop het college en de ambtelijke organisatie naar participatie kijken is door de jaren heen veranderd.

De combinatie van de ambitieuze woningbouwopgave en de participatieambitie die de gemeente Nijmegen heeft, heeft in het traject Vossenlaan 44 geleid tot een spanningsveld. Het uitvoeren van beide ambities is geen gemakkelijke opgave.

De gemeente kan hieruit de volgende les trekken: *Ambities zijn goed, maar zorg dat ze uitvoerbaar zijn. De samenkomst van de woningbouw- en participatieambitie kan tot frustratie leiden, zowel in de gemeentelijke uitvoering als bij omwonenden. Stel als gemeente per traject vast wat het doel van participatie is en welke ruimte er voor belanghebbenden is om te participeren. Communiceer dit bij de start van het traject aan belanghebbenden.*

Daarnaast kan het helpen om als gemeente de volgende vragen te beantwoorden wanneer draagvlak als doel wordt gesteld: op welke wijze moet worden aangetoond dat er draagvlak is? Is draagvlak een voorwaarde om het traject verdere uitvoering te geven? Daarnaast is het belangrijk om vooraf vast te stellen wie allemaal belanghebbenden zijn. En of het van belang is dat alle belanghebbenden gehoord worden of dat ze allemaal de kans hebben om gehoord te worden.

De start van het traject

HOOFDSTUK 3

In dit hoofdstuk lichten we de voorbereidingen die de gemeente Nijmegen heeft getroffen nader toe. We beantwoorden de volgende deelvragen:

- Wat waren de ambities en doelstellingen van het participatietraject? (1)
- Hoe was de voorbereiding? (2)
- Welke vorm en instrumenten zijn ingezet? (4)

Participatiebeleid in Nijmegen

Inwonersparticipatie wordt in de gemeente Nijmegen vormgegeven aan de hand van het 'Tienpuntenplan'. Dit is een uitwerking van het initiatiefvoorstel inwonersparticipatie van de raad. Op 28 september 2022 heeft de raad ingestemd met nieuw participatiebeleid, specifiek gericht op het ruimtelijk domein. Het 'Tienpuntenplan' wordt hierbij in de bijlage vermeld. Bij de start van het traject van de Vossenlaan 44 in 2014 waren beide documenten er nog niet. Wel was er het ambitedocument 'Meedoen in Nijmegen: inspraak, participatie en actief burgerschap in Nijmegen', opgesteld in 2012. Dit ambitedocument was gericht op beleidsvorming, planvoorbereiding en -uitvoering.² Dit beleid is enkel gefocust op inwonersparticipatie en niet op overheidsparticipatie (waar het bij Vossenlaan 44 om gaat).

Participatie

Het geldende participatiebeleid bij de start van het traject, het ambitedocument 'Meedoen in Nijmegen', heeft geen ambities, afspraken of spelregels vastgesteld voor plannen geïnitieerd door andere partijen dan de gemeente. Uit de interviews blijkt dat de werkwijze destijds was dat de projectontwikkelaar de omgeving betreft en dat de gemeente in principe pas betrokken raakte bij de bestemmingsplanfase.

Op 2 juni 2014 is door de projectontwikkelaar, destijds StuWorld, tegenwoordig Woonfront-Vossenlaan B.V., een informatiebijeenkomst georganiseerd. Naar aanleiding van deze bijeenkomst hebben buurtbewoners de stichting Hart voor Hazenkamp opgericht. Het doel van deze stichting is "de instandhouding, bewaking en verbetering van het woon- en

² Gemeente Nijmegen. (2012). *Meedoen in Nijmegen*, p. 1.

leefklimaat in de wijk Hazenkamp.”³ De stichting heeft een Woonvisie Hazenkamp 2014 opgesteld en gepresenteerd aan de raad op 3 september 2014.⁴ De stichting concludeert uit deze visie dat de plannen voor de Vossenlaan 44 niet passen in de wijk. Het plan wat in 2014 door de ontwikkelaar is opgesteld, is niet doorgegaan door de kritiek van de omwonenden. In 2019 is een vervolgplan ontwikkeld en gepresenteerd.

In eerste instantie is er vanuit de gemeente en de projectontwikkelaar geen participatieplan opgesteld. Ook zijn er geen afspraken gemaakt tussen de projectontwikkelaar en de gemeente over participatie. De informatiebijeenkomst op 2 juni 2014 kan worden gezien als de start van het participatietraject.

Na de informatiebijeenkomst in 2014 hebben in de loop der jaren meerdere bijeenkomsten plaatsgevonden. Daarnaast is er regelmatig contact geweest tussen de gemeente en stichting Hart voor Hazenkamp, zowel via mail/post als via fysieke overleggen.

Stedenbouwkundige kaders

Naast de beleidsdocumenten met betrekking tot participatie, wordt de ruimte voor een participatietraject bepaald door het geldende gemeentelijk beleid voor de woningbouwopgave. In dit kader zijn de volgende documenten relevant:

- Coalitieakkoorden in deze periode (2014-2018, 2018-2022)
- Woonvisie (2009, 2015-2020)
- Grondbeleid in deze periode (2009, 2018)

In deze stukken en de interviews komt het belang dat de gemeente hecht aan participatie naar voren. Tegelijkertijd wordt ook duidelijk dat de gemeente wil voldoen aan de woningbouwopgave waar zij voor staat. De ruimtelijke kaders die vanuit de raad voor het traject Vossenlaan 44 zijn meegegeven, bieden beperkte ruimte voor participatie. Zo stelt de koopovereenkomst uit 2015 dat bij minder dan 140 wooneenheden een bedrag in mindering gebracht wordt op de koopsom. De ruimtelijke beleidsstukken en coalitieakkoorden stellen geen spelregels voor overheidsparticipatie. De ruimtelijke kaders bieden wel een uitgangspunt voor welke ruimte er is voor participatieve inbreng.

³ Stichting Hart voor Hazenkamp. *Stichting HvH*. Geraadpleegd op 8-12-2022, via <https://bouwvossenlaan.weebly.com/stichting-hvh.html>

⁴ Stichting Hart voor Hazenkamp. *Stichting HvH*. Geraadpleegd op 8-12-2022, via <https://bouwvossenlaan.weebly.com/stichting-hvh.html>

Communicatieplan

De gemeente Nijmegen is begonnen met het opstellen van een communicatieplan , maar tot een definitief communicatieplan is het niet gekomen. De reden hiervoor is onduidelijk. Het eerste concept, ontwikkeld binnen de ambtelijke organisatie, is nooit afgemaakt en heeft daarmee geen status.

Tijlijn participatietraject Vossenlaan 44

Het traject van de Vossenlaan 44 is in 2014 gestart. Tot op heden is er nog geen duidelijkheid over of de plannen doorgaan. Op deze pagina treft u een tijlijn met de belangrijkste gebeurtenissen met betrekking tot participatie van de afgelopen negen jaar.

Legenda:

- Contact met belanghebbenden/
bewoners
- Contact tussen de gemeente/
projectontwikkelaars
- Rapporten
- Besluiten gemeente

Partijen:

1. Stichting HvH:
Stichting Hart voor Hazenkamp; komt op voor bewoners uit de wijk
2. De Waalboog:
Realiseert zorgwoningen
3. Stuworld/Woonfront:
Projectontwikkelaar

Stappen die nog gezet moeten worden om bouw te realiseren:

- Uitspraak Raad van State
- Omgevingsvergunning
- Sloop bestaand gebouw
- Start bouw

Het participatietraject

HOOFDSTUK 5

In dit hoofdstuk beschrijven we het participatietraject in het kort. Het participatietraject wordt uitgesplitst in verschillende fases. In bijlage 1 staat een meer uitgebreide omschrijving van de verschillende fases. Hiermee beantwoordt hoofdstuk 5 de volgende deelvragen:

- Hoe zagen het proces en de planning van de participatie eruit? (3)
- Hoe is de participatie uitgevoerd (zorgvuldig proces)? (5)
- Hebben externe factoren een rol gespeeld? Zo ja, welke factoren waren dit? (7)

Contact met omwonenden

De inwonerparticipatie omwonenden van de gemeente en Woonfront Vossenlaan Nijmegen B.V. valt ruwweg op te delen in vier fases.

1. Start van het traject
2. Koopovereenkomst tussen gemeente en Woonfront Vossenlaan Nijmegen B.V.
3. Bijeenkomsten 2019/2020 en de bestemmingsplanprocedure
4. Vervolg bestemmingsplanprocedure en de Raad van State

In de volgende paragrafen zullen deze vier fases één voor één worden besproken. Zoals eerder vermeld is er geen plan/proces aan de voorkant opgesteld. Het beleid destijds was om als gemeente pas een rol te pakken bij de bestemmingsplanprocedure. Rond 2020 is het participatietraject geïntensiveerd. De gemeente heeft vanaf toen een meer actieve rol genomen in het organiseren van bijeenkomsten en het bij elkaar brengen van belanghebbenden.

Fase 1: Start van het traject

Participatie in 2014

In juni 2014 is de eerste informatiebijeenkomst georganiseerd door de projectontwikkelaar. Omwonenden werden geïnformeerd over de bouwplannen, beoogde nieuwe bewoners en mogelijke overlast van de bouw. Daarnaast gaf StuWorld aan een BuurtBouwgroep te willen oprichten, die nauw betrokken zou worden bij de planuitwerking. Deze eerste

bijeenkomst is niet goed gevallen bij de omwonenden, blijkt uit interviews. Omwonenden voelden zich overvallen en vonden de communicatie onvoldoende.

Tijdens de eerste buurtbouwgroepbijeenkomst waren ongeveer 50 mensen aanwezig. Deze opkomst was zo hoog, omdat stichting Hart voor Hazenkamp de uitnodiging aan de buurtbouwgroepleden op haar website had geplaatst. Naast omwonenden waren er ook twee raadsleden aanwezig.⁵ Zij stelden dat de gemeenteraad nog niet op de hoogte was van de plannen voor Vossenlaan 44. De belangrijkste uitkomst van de avond is dat de omwonenden graag in gesprek gaan met de ontwikkelaar en de gemeente.⁶

De stichting Hart voor Hazenkamp pakt vanaf de start van het traject een actieve rol. De stichting haalt belangen op uit de buurt en legt deze voor aan de gemeente. Ook onderhoudt de stichting de communicatie richting de buurt over de voortgang van het project. Op haar website www.bouwvossenlaan.weebly.com presenteert ze alle updates. Zij heeft op verschillende manieren haar bezwaren en zorgen ten opzichte van de ontwikkeling kenbaar gemaakt. Zoals, zorgen over het grote aantal wooneenheden, verkeersveiligheid, geluidsoverlast en de behoefte aan eengezinswoningen.

Fase 2: Koopovereenkomst

Gebeurtenissen 2015-2019

Op 17 november 2015 heeft het college besloten dat de gemeente Nijmegen Vossenlaan 44 in combinatie met het pand aan de Genestetlaan 28 verkoopt aan Woonfront Vossenlaan B.V. In deze koopovereenkomst is vastgelegd dat minstens 140 wooneenheden gebouwd moeten worden om geen mindering op de koopsom in rekening te brengen. Er zijn geen afspraken gemaakt over participatie en de rol van de gemeente en initiatiefnemer hierin. Over deze koopovereenkomst is geen actieve communicatie geweest naar de buurt. Wel was deze koopovereenkomst openbaar. In 2015 reageert de stichting op een artikel wat diezelfde dag in de Gelderlander stond. Hier werd vermeld dat de gemeente tempo wil maken met de bouw van nieuwe zorgwoningen in de stad en dat er nog wordt gekeken naar de mogelijkheden voor zorgwoningen op de Vossenlaan 44.

In de periode tot 2019 is er een aantal contactmomenten tussen de gemeente en stichting Hart voor Hazenkamp. Zo hebben zij samen met omwonenden gekeken naar de verkeersveiligheid in de wijk. Ook heeft de stichting een brief ingediend bij de raad waaruit

⁵ Gemeente Nijmegen. (25 augustus 2014). *Intern verslag overleg Vossenlaan*.

⁶ Gemeente Nijmegen. (25 augustus 2014). *Intern verslag overleg Vossenlaan*.

blijkt dat de stichting vindt dat er onvoldoende draagvlak is voor de plannen voor Vossenlaan 44.⁷ Daarnaast heeft de gemeente de Waalboog, die behoefte had aan een nieuwe locatie voor zorgwoningen, in contact gebracht met de ontwikkelaar om te kijken naar de mogelijkheid voor zorgwoningen.⁸

Fase 3: Bijeenkomsten 2019/2020 en de bestemmingsplanprocedure

Eind 2019 heeft de projectontwikkelaar een nieuw plan ontwikkeld. Hierover is overleg geweest met de gemeente. Daarnaast is in augustus 2019 een gesprek gevoerd met Hart voor Hazenkamp. Het plan leek voldoende basis te bieden voor een gesprek met de buurt. De gemeente heeft samen met de ontwikkelaar en Hart voor Hazenkamp een informatiebijeenkomst gepland en voorbereid. Deze informatiebijeenkomst heeft op 2 december 2019 plaatsgevonden in de Maranathakerk. Deze, goed bezochte bijeenkomst, werd niet als prettig ervaren, ondanks dat de opzet van de bijeenkomst is voorbesproken door de ontwikkelaar, gemeente en de stichting. Uit interviews blijkt dat over het plan grote zorgen waren voor de effecten op de buurt.

Stichting Hart voor Hazenkamp heeft vervolgens zelf een bijeenkomst georganiseerd om de gedachten uit de buurt te inventariseren om zo tot een afgewogen pakket van wensen en eisen te komen. Ook hier kwamen veel (130) mensen op af.

De gemeente heeft na de onbevredigende bijeenkomst op 2 december 2019 een gesprek georganiseerd met Hart voor Hazenkamp en de ontwikkelaar. Tijdens dit gesprek werden het programma en het volume van het plan besproken. Er is onder andere afgesproken dat twee van de drie gebouwen niet vijf, maar vier lagen zouden krijgen, wordt gesteld in interviews. In dit gesprek is afgesproken om een informatieavond voor de buurt te organiseren waarbij het vernieuwde ontwerp zou worden gepresenteerd. De informatieavond heeft uiteindelijk niet plaatsgevonden, omdat een lockdown in verband met corona werd afgekondigd. De gemeente wilde het vernieuwde ontwerp op een alternatieve manier aan de buurt presenteren, terwijl Hart voor Hazenkamp de voorkeur had om de bijeenkomst uit te stellen tot na de lockdown. Uiteindelijk is afgesproken om het plan huis aan huis te verspreiden. Hart voor Hazenkamp kreeg hierbij de mogelijkheid om een reactie toe te voegen. De stichting concludeert hierin dat er nauwelijks iets is gedaan met de reacties van de buurt.

⁷ Stichting Hart voor Hazenkamp. (24 april 2016). *Bericht buurtbewoners*.

⁸ Stichting Hart voor Hazenkamp. (december 2017). *Brief buurtbewoners*.

Naar aanleiding van de reacties op het plan dat huis aan huis was verspreid, is ook het derde gebouw teruggebracht naar vier lagen. Daarmee lag er naar het oordeel van het college een basis om de bestemmingsplanprocedure op te gaan starten.

Voordat de bestemmingsplanprocedure is gestart, is een extra stap toegevoegd ter voorbereiding. De gemeenteraad werd actief geïnformeerd (brief 23 juni 2020) over het voornemen om de voorbereiding van de bestemmingsplanprocedure te starten. De raad heeft naar aanleiding van deze brief in september 2020 een kamerronde gehouden over Vossenlaan 44. De raad heeft toen een debat gevoerd en belanghebbenden van de stichting hebben inspraakreacties gehouden. Na de bespreking in de raad is het college doorgegaan met de voorbereiding van de bestemmingsplanprocedure.

Fase 4: Vervolg bestemmingsplanprocedure, ingediende moties en de Raad van State

Digitale informatieavond

Op 25 maart 2021 heeft een online informatieavond plaatsgevonden waar tussen de 60 en 80 omwonenden op af zijn gekomen. Hier zijn de plannen gepresenteerd en is de bestemmingsplanprocedure toegelicht.⁹ Vooraf is de ambtelijk projectleider, op uitnodiging van de buurt, op de locatie geweest om met de omwonenden te spreken over de zorgen die zij hebben.

Op 14 december 2021 heeft het college het raadsvoorstel voor het gewijzigde bestemmingsplan vastgesteld. Op 19 januari 2022 volgde hierop een gespreksronde. De besluitronde, gepland op 2 februari, is verdaagd omdat de raad nadere informatie wilde. Ondertussen hebben 35 inwoners een inspraakreactie gegeven. Daarom is op 8 februari een technische toelichting gegeven, waarna op 16 februari een nieuwe gespreksronde volgde. Op 9 maart 2022 is het gewijzigd bestemmingsplan voor Nijmegen-Midden vastgesteld.¹⁰ De wijziging betrof onder andere dat de functie 'wonen' werd toegestaan op de Vossenlaan 44. Ook zijn het bouwvlak en de maximale hoogte hierin opgenomen.

Op het bestemmingsplan zijn 53 zienswijzen ingediend. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. Enkele omwonenden geven in de interviews aan dat de aanpassingen ten gevolge van de zienswijzen schijnoplossingen zijn.

⁹ Gemeente Nijmegen. (25 maart 2022). *Presentatie informatieavond Vossenlaan 44*.

¹⁰ Gemeente Nijmegen. (14 december 2021). *Raadsvoorstel Gewijzigd vastgesteld bestemmingsplan Nijmegen-Midden 2015 – 7 (Vossenlaan 44)*.

Door de raad zijn vier moties ingediend naar aanleiding van de zorgen van omwonenden. Er zijn twee bijeenkomsten door de gemeente georganiseerd om deze moties te verwerken, op 2 mei 2022 en 29 november 2022. De eerste bijeenkomst was hybride, dus zowel online als offline. De tweede bijeenkomst was fysiek en hierbij waren tien aanwezigen.

Hart voor Hazenkamp vindt het organiseren van de bijeenkomsten door de gemeente geen goede actie, omdat de casus nu bij de Raad van State ligt. De stichting vindt dat je niet iets moet willen uitwerken waarvan je nog niet weet of het er komt. De stichting is onder protest bij de tweede bijeenkomst aanwezig geweest. Dit houdt in dat ze wel is gekomen, maar zich er niet actief mee heeft bemoeid. Deze boodschap heeft ze ook naar de omwonenden gemaild.

Communicatie

HOOFDSTUK 6

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste bijkomende aspecten van het participatieproces. Eerst wordt de communicatie- en informatievoorziening beschreven tijdens de uitvoering van het participatietraject. Vervolgens wordt er gekeken welke andere relevante aspecten en omstandigheden onderdeel waren van het participatietraject. Hiermee beantwoordt hoofdstuk 6 de volgende deelvragen:

Deelvragen

- Welke vorm en instrumenten zijn ingezet? (4)
- Hoe is de participatie uitgevoerd (zorgvuldig proces)? (5)
- Hoe was de communicatie en informatievoorziening naar de belanghebbenden? (6)
- Hebben externe factoren een rol gespeeld? Zo ja, welke factoren waren dit? (7)

Hart voor Hazenkamp

De stichting Hart voor Hazenkamp heeft vanaf de start een proactieve houding aangenomen. Dit is ontstaan door het opzetten van de stichting. Vervolgens heeft ze zowel de gemeente als buurtgenoten benaderd. Daarnaast heeft de stichting handtekeningen in de buurt opgehaald, een site gemaakt waar veel informatie over het traject is terug te vinden, verslagen van bijeenkomsten gemaakt, zelf bijeenkomsten georganiseerd en gedurende alle jaren contact met de gemeente onderhouden. Ook heeft de stichting een alternatief plan ontwikkeld met hulp van studenten aan de hogeschool Saxion in Deventer.

In 2014 heeft Hart voor Hazenkamp van een ruime meerderheid van de buurt het mandaat gekregen (via het ophalen van handtekeningen) om voor hen te spreken in het traject Vossenlaan 44. Het is onduidelijk hoeveel omwonenden hier nog achter staan en in welke mate. De geïnterviewde omwonenden lijken allemaal een sterk vertrouwen in Hart voor Hazenkamp te hebben. Tegelijkertijd zijn er ook geluiden waaruit blijkt dat niet alle omwonenden achter de stichting staan. Het is onduidelijk om hoeveel omwonenden het gaat.

Communicatie vanuit Hart voor Hazenkamp

De communicatie en informatievoorziening richting de buurt is bijna geheel via stichting Hart voor Hazenkamp verlopen. De stichting fungeerde als schakel tussen de buurt aan de ene kant en de gemeente en projectontwikkelaar aan de andere kant. De uitkomsten van de overleggen tussen stichting Hart voor Hazenkamp en de gemeente en projectontwikkelaar koppelde de stichting terug aan de buurt. De stichting bood bij deze overleggen eerst haar verslag aan de gemeente aan. Wanneer de gemeente hier akkoord op gaf, verspreidde de stichting het in de buurt. Ook bij de bijeenkomsten waar de hele buurt werd uitgenodigd deed de stichting de verslaglegging.

Daarnaast heeft de stichting de omwonenden via nieuwsbrieven geïnformeerd over de gebeurtenissen tussen inwonersavonden in. Zo staat er in de nieuwsbrieven wie ze allemaal op welk moment hebben gesproken. De nieuwsbrieven werden verspreid via de mail aan geïnteresseerden die zich hiervoor hadden aangemeld en op de website van Hart voor Hazenkamp.

Communicatie vanuit de gemeente en projectontwikkelaar

De uitnodigingen voor bijeenkomsten vanuit de gemeente of de ontwikkelaar werden niet door de stichting verstuurd, maar door de gemeente en ontwikkelaar zelf.

De gemeente is in maart 2021 gestart met het platform MijnWijkPlan. Sindsdien staan alle ontwikkelingen hierop vermeld. De ontwikkelingen die voor maart 2021 plaatsvonden zijn hier niet op geplaatst.

Gemeentelijk contactpersoon

Vanuit de gemeente was er continu één contactpersoon. In de loop der jaren hebben meerdere personen deze rol bekleed, blijkt uit interviews. In de interviews geven omwonenden aan dat de contactpersoon vaak niet bereikbaar was of onvoldoende voor verandering kon zorgen. De omwonenden hebben niet het gevoel gehad dat er een plek was waar ze terecht konden.

De ambtelijke organisatie herkent dit. Vossenlaan 44 is een langlopend traject. Er zijn meerdere keren wisselingen in de ambtelijke organisatie geweest. Dit heeft impact gehad op het traject. Gedurende het traject zijn ook zaken mondeling afgesproken. Naarmate de tijd verstrijkt, verschuiven die mondelinge afspraken naar de achtergrond. Het blijkt lastig om voor een goede overdracht te zorgen waarbij de volledige historie en alle gemaakte afspraken ook overgedragen worden.

Verschillende belangen

Stichting Hart voor Hazenkamp en omwonenden stellen vanaf het begin dat er geen draagvlak in de buurt is voor het plan.

Daartegenover staat het belang van de ontwikkelaar en de gemeente. De ontwikkelaar heeft het gebouw gekocht met de intentie om op de locatie een appartementencomplex te bouwen met woningen voor starters.

De gemeente heeft het belang om te voldoen aan een bepaalde woningbouwbehoefte. Het plan van de ontwikkelaar voldoet aan de kaders die vanuit de gemeente zijn gesteld.

Participatievormen

Vanaf de start van het traject is er veel onvrede geweest bij omwonenden. Er is door de gemeente niet overwogen om een andere participatievorm in te zetten teneinde een bredere groep inwoners te bereiken, blijkt uit interviews. Het intensieve contact met Hart voor Hazenkamp is niet voortgekomen uit een vooropgesteld plan, maar gedurende het proces ontstaan.

Door de omwonenden wordt het participatietraject over het algemeen niet als 'participeren' ervaren. Omwonenden hebben een ander beeld bij wat participatie inhoudt dan de gemeente en ontwikkelaar. De gemeente en ontwikkelaar willen omwonenden graag mee laten denken over hun plan, maar omwonenden vinden het niveau waarop ze mogen meedenken te marginaal, blijkt uit interviews en documentatie. Zo hebben omwonenden bijvoorbeeld de mogelijkheid gekregen mee te denken over de groeninrichting. Zij vinden dit niveau van participeren ontoereikend omdat hun zorgen op een hoger niveau spelen. Deze gaan onder andere over de massaliteit en massiviteit van het gebouw.

Zorgen omwonenden

Zoals benoemd, zijn omwonden vanaf de start overwegend ontevreden. Ze hebben het gevoel dat ze onvoldoende betrokken zijn in het traject, blijkt uit interviews. Ook hebben de omwonenden het idee dat de zorgen die ze hebben niet serieus worden genomen.

Er leven verschillende zorgen in de buurt. In dit onderzoek zijn via de documentatie en interviews drie zorgen duidelijk naar voren gekomen.

Ten eerste bestaan er zorgen over de inpassing van het appartementencomplex in de wijk. Er zijn zorgen dat het complex te massief wordt en dat dit niet past in het beeld van de wijk.

Het complex past niet bij de woningen die nu in de wijk staan, blijkt uit interviews. De huidige woningen zijn met name 2-onder-1-kap woningen en rijtjeshuizen. De gemeente heeft als kader gesteld dat het gebouw in volume niet groter mag worden dan het gebouw wat er nu staat. Het huidige ontwerp voldoet daaraan.

De tweede zorg betreft het verkeer. De zorg is dat het gebouw uit te veel wooneenheden bestaat waardoor de verkeersveiligheid in het geding kan komen en er meer verkeersstromen komen dan de wijk aankan. De gemeente heeft naar beide zorgen door een extern bureau onderzoek laten uitvoeren. Enkele omwonenden geven in de interviews aan dat deze onderzoeken onvoldoende toereikend waren.

Ten slotte leven er in de wijk zorgen over het type wooneenheden wat in het complex ontworpen is. Omwonenden geven in de interviews aan dat ze graag kleinere koopwoningen op de locatie van Vossenlaan 44 hadden gezien, zodat ouderen uit de wijk die momenteel in grote huizen wonen hiernaar door kunnen stromen. De gemeente heeft bij de ontwikkelaar de eis neergelegd dat er ook zorgwoningen gerealiseerd worden. Daartoe heeft de gemeente de ontwikkelaar in contact gebracht met De Waalboog. Zorgwoningen betreffen huurwooneenheden voor mensen die zorg nodig hebben. Omwonenden geven tijdens interviews aan dat de gemeente en ontwikkelaar aan hun wens op dit punt tegemoetgekomen zijn. Omwonenden ervaren dit niet als een grote tegemoetkoming, omdat er voor hen veel bezwaren blijven.

Aanpassingen ontwikkelaar

Gedurende het proces is het niet gelukt om als gemeente en ontwikkelaar dichter bij de omwonenden te komen. De aanpassingen die zijn gedaan worden door de omwonenden en stichting Hart voor Hazenkamp niet als toereikend gezien.

Naar aanleiding van de reacties van omwonenden op de planvorming, is twee keer een aanvulling gedaan op de koopovereenkomst, waarin nadere eisen zijn vastgesteld. In de eerste aanvullende overeenkomst van juli 2019 is de eis van circa 50 zorgappartementen opgenomen naast een mix van appartementen voor verschillende doelgroepen. Daarmee is tegemoetgekomen aan een aantal wensen uit de omgeving. In de tweede aanvullende overeenkomst van 15 maart 2022 wordt het woonprogramma van 152 wooneenheden vastgelegd, dat de basis vormde voor de bestemmingsplanprocedure. Hieronder vallen 41 zorgwoningen en een aandeel aan sociale huurappartementen die voor minimaal 15 jaar als sociale huurappartementen moeten worden verhuurd. Daarnaast wordt de verplichting opgelegd om voor de duurdere appartementen de huur van een parkeerplaats in de kelder

te koppelen aan de huur van het appartement, om daarmee het door de omwonenden gevreesde parkeren op straat tegen te gaan.

Vanuit de ontwikkelaar en de gemeente is het idee dat de ontwikkelaar ver is meegegaan in de wensen van de bewoners. De omwonenden hebben een andere ervaring. In hun ogen beweegt de ontwikkelaar amper mee met hun wensen en zorgen, omdat de ontwikkelaar een commercieel belang heeft.

In de interviews wordt door omwonenden aangegeven dat zij terugkoppeling vanuit de gemeente en ontwikkelaar hebben gemist over de gemaakte keuzes. Omwonenden hadden graag meer inzicht gekregen in het waarom achter de keuzes.

Lang tijdspad

Het traject Vossenlaan 44 kent een lang tijdspad. In de interviews komt naar voren dat omwonenden soms het idee hadden dat er veel werd besloten zonder dat zij hiervan op de hoogte werden gebracht. De gemeente en de ontwikkelaar geven aan dat er gedurende lange perioden soms weinig tot niets gebeurd is. De gemeente heeft dit gecommuniceerd naar Hart voor Hazenkamp, die dit vervolgens naar de omwonenden communiceerde via nieuwsbrieven. Het project heeft tussen 2017 en 2019 nagenoeg stilgelegen.

Mediakanalen

Stichting Hart voor Hazenkamp heeft meerdere malen aandacht gevraagd voor het traject Vossenlaan 44 via de lokale media. Zo zijn berichten geplaatst in het wijkblad Hazannekamp. In één van deze berichten noemt een bestuurslid van de stichting de verschillende bezwaren van de omwonenden, waaronder het verstoren van het karakter van de wijk. Daarnaast wordt de houding van de gemeente schimmig genoemd en de communicatie minimaal. In het artikel wordt gesproken over het plan om de stichting “Hart voor Hazenkamp” op te richten.¹¹ Ook zijn er in de loop der jaren verschillende artikelen in de Gelderlander verschenen. In de zomer van 2020 stond in zowel de Gelderlander¹² als op de website van Omroep Gelderland¹³ een artikel over het inzetten van een monumentale molen als wapen tegen het project. Hieruit blijkt dat de spanningen tussen de buurt en de

¹¹ Hazannekamp. (september 2014). *Studentenflat aan de Vossenlaan?*

¹² Decates, V. (2020, 16 juni). Recht op wind van Sint Annamolen is een wapen tegen hoogbouw in de buurt. *De Gelderlander*. <https://www.gelderlander.nl/nijmegen/recht-op-wind-van-sint-annamolen-is-een-wapen-tegen-hoogbouw-in-de-buurt~a38b0882/>

¹³ De Jong, K. (2020, 29 augustus). Buurt zet oude molen in om hoogbouw tegen te houden. *Omroep Gelderland*. <https://www.gld.nl/nieuws/2461506/buurt-zet-oude-molen-in-om-hoogbouw-tegen-te-houden>

gemeente hoog opgelopen zijn. Zo zegt de secretaris van Hart voor Hazenkamp Ton Schattenberg over de regel voor een maximaal hoogte van nieuwbouw rondom de molen: “De gemeente Nijmegen was dat voor het gemak maar even vergeten, maar wij hebben ze erop gewezen.” De gemeente geeft in hetzelfde artikel aan dat dit niet het geval is.¹⁴ Daarnaast heeft VOX, het magazine van de Radboud Universiteit, twee artikelen geplaatst, één in 2014 en één in 2022. De bemiddelaar die is aangesteld door StuWorld noemt in het artikel uit 2014 de paniek van de bewoners niet terecht. In het artikel uit 2022 stelt een bestuurslid van Hart voor Hazenkamp dat de gemeente haar inwoners niet serieus neemt en dat er een gebrek is aan burgerparticipatie.

Wantrouwen bij omwonenden

Stichting Hart voor Hazenkamp heeft een grote rol in het participatietraject. Door haar proactieve houding in contact met de omwonenden en gemeente en haar prominente rol in de communicatievoorziening, heeft zij aanzienlijke invloed gehad op de relatie tussen omwonenden en de gemeente. In de interviews wordt duidelijk dat de omwonenden een sterk wantrouwen richting de gemeente en de ontwikkelaar hebben. Dit heeft ertoe geleid dat de reacties van omwonenden richting de gemeente en ontwikkelaar over het algemeen een negatieve toon hebben. Daarnaast wordt het handelen van de gemeente regelmatig in twijfel getrokken door omwonenden. Tegelijkertijd komen er in interviews enkele geluiden naar voren dat niet alle omwonenden negatief tegenover het traject staan of zich voegen bij de opstelling van Hart voor Hazenkamp. Het is onduidelijk hoe groot deze groep omwonenden is.

Bij de gemeente, de projectontwikkelaar en de omwonenden zit pijn. Alle drie de actoren noemen citaten en gebeurtenissen van bijeenkomsten en overleggen die indruk op hen hebben gemaakt. De algehele omgang met elkaar verloopt wisselend. Waar de partijen aangeven soms goede onderlinge gesprekken te hebben gehad, is de ervaring op andere momenten negatief geweest. Daarbij komen de belevingen niet altijd overeen. Zo geeft de gemeentelijke organisatie aan dat Hart voor Hazenkamp zich in bepaalde overleggen leek te kunnen vinden in de plannen, maar tot verbazing van de gemeentelijke organisatie vervolgens een negatievere toon aansloeg in haar communicatie naar de omwonenden.

¹⁴ De Jong, K. (2020, 29 augustus). Buurt zet oude molen in om hoogbouw tegen te houden. *Omroep Gelderland*. <https://www.gld.nl/nieuws/2461506/buurt-zet-oude-molen-in-om-hoogbouw-tegen-te-houden>

Politiek-bestuurlijk samenspel

HOOFDSTUK 7

In dit hoofdstuk beschrijven we het politiek-bestuurlijk samenspel gedurende het participatieproces. Hiermee beantwoordt hoofdstuk 7 de volgende deelvraag:

Deelvraag

- Hoe was het ambtelijk-bestuurlijk en politieke samenspel? (8)

Het geldende participatiebeleid bij de start van het traject, het ambitedocument 'Meedoen in Nijmegen', heeft geen ambities, afspraken of spelregels vastgesteld voor plannen geïnitieerd door andere partijen dan de gemeente.

Rolverdeling

Het college is samen met de ambtelijke organisatie de uitvoerende partij. Het mag verkoopovereenkomsten, zoals de overeenkomst van Vossenlaan 44, aangaan. De raad stelt kaders op waarbinnen het college dit mag doen. Dit staat onder andere in het woonbeleid. Daarnaast stelt de raad bestemmingsplannen vast. De raad controleert daarmee het college en stelt kaders waarbinnen het college opereert.

Bestuurlijke opgave

De gemeente Nijmegen staat voor een bestuurlijke opgave. Enerzijds heeft de gemeente een ambitieuze woningbouwopgave. Anderzijds vindt de gemeente het belangrijk om haar inwoners bij ontwikkelingen in de stad te betrekken. Het uitvoeren van beide ambities heeft in het geval van het traject Vossenlaan 44 een spanningsveld blootgelegd. De plannen voor de locatie zijn aangepast naar aanleiding van kritiek van omwonenden. Deze aanpassing heeft niet geleid tot draagvlak in de buurt.

Rol van de raad

De raad is niet bij de start van het traject betrokken. Het college heeft immers de uitvoerende bevoegdheid. Raadsleden zijn via omwonenden op de hoogte gesteld van de plannen. Als gevolg hiervan zijn raadsvragen gesteld. Eén van deze vragen betrof: "De Hazenkamp heeft een actieve bevolking die graag betrokken wordt bij de planontwikkeling aan de Vossenlaan. Ziet het college hier net als onze fracties ook mogelijkheden voor burgerparticipatie?"¹⁵ Op 3 november 2015 heeft het college een antwoord gegeven op de vragen. Op bovenstaande vraag reageert het college als volgt: "Ja, ons college is er voorstander van om samen met de buurt een plan te ontwikkelen met voldoende draagvlak".

In de daaropvolgende jaren is de raad op de hoogte gehouden door het college middels raadsinformatiebrieven. De raad heeft op 9 maart 2022 ingestemd met het wijzigen van het bestemmingsplan om onder andere de functie wonen te verlenen.

De raad heeft gedurende het traject niet om een koerswijziging gevraagd aan het college. Wel hebben raadsleden vijf moties ingediend naar aanleiding van de zorgen van omwonenden. Omwonenden zijn door de ambtelijke organisatie uitgenodigd om in een bijeenkomst een deel van deze moties te verwerken in de planvorming.

De raad stelt jaarlijks de Voortgangsrapportage Grote Projecten (VGP) vast. In deze rapportage wordt zowel een terugblik naar het afgelopen jaar als een vooruitblik naar het komende jaar gegeven. De raad wordt hierbij in de gelegenheid gesteld vragen te stellen en zaken aan te passen. Vervolgens stelt de raad deze rapportage vast. Daarmee wordt jaarlijks het kader voor planontwikkelingen geactualiseerd. De belangrijkste ontwikkelingen rondom het traject Vossenlaan 44 worden in de VGP's besproken.

Invloed Hart voor Hazenkamp

In het ambtelijk-bestuurlijk en politieke samenspel heeft stichting Hart voor Hazenkamp een grote rol gespeeld. Zo heeft de stichting meerdere keren alle raadsfracties benaderd over het project Vossenlaan 44 en heeft de stichting in raadsvergaderingen ingesproken.

Impact op de gemeentelijke organisatie

De ambtelijk en bestuurlijk betrokkenen van het traject geven aan dat de stichting en de omwonenden een grote invloed hebben op de gemeentelijke organisatie. Er heerst veel

¹⁵ GroenLinks, D66, CDA, PvdA. (7 juli 2015). *Schriftelijke vragen ex art. 39 van het reglement van orde aangaande bouw aan de Vossenlaan.*

wantrouwen. Enkele gemeentelijk betrokkenen hebben dit als lastig ervaren omdat zij veel moeite doen, maar weinig waardering hiervoor krijgen. De onderzoekers zien dat de gemeente gedurende het hele traject open is blijven staan voor de inbreng van omwonenden, maar doordat de omwonenden het fundamenteel niet eens zijn met het plan leidt dit tot weinig tevredenheid. Daarnaast heeft het ontstane wantrouwen van de omwonenden zijn weerslag gehad op de ambtelijke organisatie.

Bijlage 1

Deze bijlage bevat een uitgebreide omschrijving van het project Vosselaan 44. Hierin wordt dieper ingegaan op de gebeurtenissen en meer context geboden aan het rapport.

Fase 1: Start van het traject

Participatie in 2014

Omwonenden van de Vossenlaan 44 zijn via een brief van de projectontwikkelaar voor het eerst geïnformeerd over de plannen voor deze locatie.¹⁶ Hierbij zijn alle omwonenden uitgenodigd om te komen naar de informatiebijeenkomst op 2 juni 2014 in de Klokkentoren. Op deze avond werden omwonenden geïnformeerd over de bouwplannen, beoogde nieuwe bewoners en mogelijke overlast van de bouw. Ook werd aangekondigd dat StuWorld een BuurtBouwgroep wilde oprichten tijdens de bijeenkomst. Deze groep zou nauw betrokken worden bij de planuitwerking.

Op 2 juni 2014 legt StuWorld het plan om 245 kleine appartementen te realiseren op de locatie van het voormalig ROC-gebouw aan omwonenden voor. Dit eerste plan betrof studentenwooneenheden. Dit is na onvrede onder omwonenden veranderd in wooneenheden voor starters en zorgbehoevenden.

De eerste bijeenkomst, op 2 juni 2014, werd geleid door een externe gespreksleider. In de interviews komt naar voren dat de opzet van de avond was om in groepen uiteen te gaan om over het project in gesprek te gaan. Enkele omwonenden zagen dit niet zitten en hebben zich hiertegen verzet, omdat zij het gevoel hadden dat de ontwikkelaar hiermee een 'verdeel en heers-opzet' voor ogen had. Tijdens de bijeenkomst is daarom besloten de vooraf bedachte opzet los te laten en er een plenaire bijeenkomst van te maken. Deze eerste bijeenkomst is niet goed gevallen bij de omwonenden, blijkt uit interviews. Omwonenden voelden zich overvallen en vonden de communicatie onvoldoende.

De start van het samenkomen van de BuurtBouwgroep was vertraagd. In plaats van een bijeenkomst voor de zomer, kwam de groep pas 25 augustus 2014 bij elkaar, blijkt uit mailwisselingen. De oorzaak hiervan lag in de vertraging van de stedenbouwkundige uitwerking van het plan en de daarmee samenhangende besprekingen tussen gemeente en

¹⁶ StuWorld. (19 mei 2014). *Aan de bewoners en bedrijven in de omgeving van het voormalig ROC-gebouw aan de Vossenlaan.*

ontwikkelaar. Tijdens deze bijeenkomst waren ongeveer 50 mensen aanwezig. Dit aantal overtrof de verwachting. De hoge opkomst kwam doordat stichting Hart voor Hazenkamp de uitnodiging die de buurtbouwgroep leden hadden ontvangen, op hun website had gezet. Naast omwonenden waren er ook twee raadsleden aanwezig.¹⁷ Zij stelden dat de gemeenteraad nog niet op de hoogte was van de plannen voor Vossenlaan 44. De belangrijkste uitkomst van de avond is dat de omwonenden graag in gesprek gaan met de ontwikkelaar en de gemeente.¹⁸

Stichting Hart voor Hazenkamp

De stichting pakt vanaf het begin een actieve rol. Zij haalt belangen op uit de buurt en legt deze voor aan de gemeente. Ook onderhoudt de stichting de communicatie richting de buurt over de voortgang van het project. Op haar website www.bouwvossenlaan.weebly.com presenteert ze alle updates.

Twee bezwaren staan centraal voor de stichting. Ten eerste vindt zij het plan te massief; dit heeft betrekking op de omvang van het gebouw. Het tweede bezwaar heeft betrekking op het aantal geplande wooneenheden. Dit vindt zij te groot. De stichting stelt dat deze twee aspecten grote consequenties hebben voor het woon- en leefklimaat in de buurt.¹⁹

De stichting heeft tussen de eerste bijeenkomst voor de hele buurt (2 juni 2014) en de tweede bijeenkomst met de bouwgroep en een deel van de buurt (25 augustus 2014) een woonvisie voor de wijk Hazenkamp ontwikkeld. Op haar website stelt zij dat deze woonvisie duidelijk maakt dat de gepresenteerde plannen rond de Vossenlaan 44 niet passen in de buurt.²⁰

Op 3 september 2014 heeft stichting Hart voor Hazenkamp haar woonvisie gepresenteerd aan de gemeenteraad.

Op 1 oktober 2014 heeft de stichting in samenwerking met een vertegenwoordiger van de wijkraad aan de projectontwikkelaar (StuWorld) en een ambtenaar gepresenteerd waarom zij vond dat de voorgenomen plannen niet in de wijk pasten. Ook gaf de stichting aan mee te willen denken over een goede invulling voor het terrein Vossenlaan 44.

¹⁷ Gemeente Nijmegen. (25 augustus 2014). *Intern verslag overleg Vossenlaan*.

¹⁸ Gemeente Nijmegen. (25 augustus 2014). *Intern verslag overleg Vossenlaan*.

¹⁹ Mailcommunicatie. (9 oktober 2014). *Bouwplannen Vossenlaan*.

²⁰ Stichting Hart voor Hazenkamp. (11 augustus 2014). *Stichting HvH*. Geraadpleegd op 22-12-2022, via <https://bouwvossenlaan.weebly.com/stichting-hvh.html>

Op 4 oktober 2014 heeft de stichting tijdens het Ommetje, dat is een initiatief van een voormalig nachtburgemeester, een verhaal gepresenteerd over haar kijk op de ontwikkelingen. Hier worden argumenten aangedragen over waarom de huidige plannen niet in de wijk passen.²¹ Deze argumenten betreffen onder andere zorgen over het grote aantal wooneenheden, verkeersveiligheid, geluidsoverlast en de behoefte aan eengezinswoningen.

Stichting Hart voor Hazenkamp heeft op 7 oktober 2014 een WOB-verzoek ingediend om inzicht te krijgen in alle ambtelijke stukken die betrekking hebben op de voorgenomen verkoop van het voormalig ROC-gebouw aan de Vossenlaan 44.

Op 7 november 2014 verzoekt de stichting in een brief aan de gemeente een participatietraject op te zetten: "Wij hebben u laten zien hoe zeer onze stichting namens de betrokken buurt kan spreken en rekenen er daarom op betrokken te worden bij het invullen van plannen die u zult maken met betrekking tot het terrein Vossenlaan 44."²² Ook noemt de stichting hierin onder andere dat de communicatie tot dan toe gebrekkig is en dat de gemeente heeft gesteld dat de plannen nog zeer voorlopig zijn.

Op 24 november 2014 heeft stichting Hart voor Hazenkamp zelf een bijeenkomst voor de buurt georganiseerd om de omwonenden up-to-date te houden over de ontwikkelingen.²³ Op de site van de stichting wordt vermeld dat er 90 aanwezigen waren. Tijdens de bijeenkomst werden de ontwikkelingen tot dan toe, de bezwaren van de stichting en het vervolgtraject besproken. Bij de ontwikkelingen wordt onder andere vermeld dat de stichting in samenwerking met studenten van de Saxion Hogeschool in Deventer een nieuw ontwerp ontwikkelt voor de locatie Vossenlaan 44. Ook is de stichting in gesprek gegaan met de wethouders en hebben eerder genoemde bijeenkomsten en presentaties plaatsgevonden. Daarnaast presenteert de stichting op 24 november 2014 zowel haar procedurele als inhoudelijke bezwaren. De stichting vindt dat ze te laat door de gemeente mee is genomen in de plannen. Tevens presenteert ze de vervolgstappen wanneer het bestemmingsplan gewijzigd moet worden. De formele procedures van tervisielegging en zienswijzen worden/werden aan de bewoners toegelicht. Ook wordt hierbij vermeld dat een beroep bij de Raad van State alleen mogelijk is voor degenen die eerder een zienswijze hebben ingediend.

²¹ Stichting Hart voor Hazenkamp. (4 oktober 2014). *Ommetje Hazenkamp*.

²² Stichting Hart voor Hazenkamp. (7 november 2014). *Brief aan de wethouder stedelijke ontwikkeling*.

²³ Stichting Hart voor Hazenkamp. (24 november 2014). *Presentatie dia's*.

Na deze bijeenkomst heeft de stichting nog diverse gesprekken met raadsfracties gehad in december 2014.²⁴

Stichting Hart voor Hazenkamp haalt handtekeningen op

Stichting Hart voor Hazenkamp wilde namens de buurt spreken richting de projectontwikkelaar en gemeente. Daarom heeft ze in de buurt steun gezocht. De stichting is in 2014 langs alle deuren in de buurt gegaan om te vragen of mensen hen wilden steunen en heeft op haar website een formulier geplaatst waarmee mensen hun steun konden betuigen. In totaal zijn er 337 formulieren verspreid, waarvan er 239 zijn ingevuld. Van deze 239 ingevulde formulieren zetten 238 huishoudens hun handtekening, waarmee ze de doelstellingen van de stichting onderschreven en haar machtigde om namens hen te spreken in de besluitvorming rond de herbestemming van Vossenlaan 44.²⁵

Fase 2: Koopovereenkomst

Gebeurtenissen 2015

Op 17 november 2015 heeft het college besloten dat de gemeente Nijmegen Vossenlaan 44 in combinatie met het pand aan de Genestetlaan 28 verkoopt aan Woonfront Vossenlaan B.V. Hiervoor gold de volgende doelstelling: op het terrein van de Vossenlaan 44 dienen 140 appartementen gerealiseerd te worden. Wanneer minder dan 140 appartementen worden gerealiseerd vindt er een verrekening plaats.²⁶ Over deze koopovereenkomst is geen actieve communicatie geweest naar de buurt. Wel was deze koopovereenkomst openbaar.

Om woningen toe te staan op de Vossenlaan 44, moest het destijds geldende bestemmingsplan worden aangepast. De gemeente is altijd verplicht om één keer per tien jaar een geactualiseerd bestemmingsplan vast te stellen. Voor Nijmegen-Midden, waar de Vossenlaan 44 onder valt, kwam het bestemmingsplan uit 2006. In het bestemmingsplan Nijmegen-Midden 2016 is geen verandering opgenomen voor het terrein van de Vossenlaan 44.²⁷

²⁴ Stichting Hart voor Hazenkamp. *Jaarverslag 2014*.

²⁵ Stichting Hart voor Hazenkamp. *Jaarverslag 2014*.

²⁶ Gemeente Nijmegen. (10 november 2015). *Collegevoorstel Verkoop perceel aan Genestetlaan/Vossenlaan*.

²⁷ Gemeente Nijmegen. (2 november 2016). *Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Nijmegen-Midden*.

Stichting Hart voor Hazenkamp heeft het collegevoorstel, waarin het plan wordt gepresenteerd om de Genestetlaan 28 en Vossenlaan 44 gecombineerd te verkopen, op haar website geplaatst met daarbij de oproep om suggesties te doen om gezamenlijk als buurt hierop te reageren vanuit de stichting.

Op 21 november 2015 reageert de stichting op een artikel wat diezelfde dag in de Gelderlander stond. Hier werd vermeld dat de gemeente tempo wil maken met de bouw van nieuwe zorgwoningen in de stad en dat er nog wordt gekeken naar de mogelijkheden voor zorgwoningen op de Vossenlaan 44. De stichting reageert hierop door te stellen dat zij zeer betrokken is bij de bouw op het terrein van de Vossenlaan 44 en dat ze groot voorstander is van zorgwoningen hier.²⁸

Gebeurtenissen 2016-2018

Stichting Hart voor Hazenkamp heeft in de eerste maanden van 2016 diverse activiteiten ondernomen. Zo heeft zij samen met de gemeente en een aantal omwonenden gekeken naar de verkeersveiligheid in de wijk en heeft ze een brief ingediend bij de raad waaruit blijkt dat ze vindt dat er onvoldoende draagvlak is voor de plannen voor Vossenlaan 44.²⁹

Eind 2017 schrijft de stichting in een brief aan de omwonenden dat de gemeente contact heeft met Stichting de Waalboog om te kijken naar de mogelijkheid voor zorgwoningen.³⁰

In dezelfde brief schrijft de stichting dat zij begin 2018 contact op zal nemen met alle politieke partijen om hen te wijzen op de wensen van de omwonenden voor de wijk en de politieke partijen zal vragen naar hun standpunt ten opzichte hiervan. De resultaten hiervan heeft de stichting in 2018 op haar website geplaatst.³¹

Op 31 augustus 2018 communiceert de stichting weer naar de omwonenden. Er liggen op dat moment nog geen nieuwe plannen voor Vossenlaan 44. Het gebouw wordt in 2018, net als in 2017, tijdelijk gebruikt voor een educatieve functie.

Gebeurtenissen 2019

Op 11 juli 2019 heeft de stichting een overleg gehad met de betrokken ambtenaar van de gemeente. De uitkomsten van dit overleg heeft de stichting via haar website aan de

²⁸ Stichting Hart voor Hazenkamp. (21 november 2015). *Mail aan wethouder Zorg, Welzijn, Wonen*.

²⁹ Stichting Hart voor Hazenkamp. (24 april 2016). *Bericht buurtbewoners*.

³⁰ Stichting Hart voor Hazenkamp. (december 2017). *Brief buurtbewoners*.

³¹ Stichting Hart voor Hazenkamp. *Stichting HvH*. Geraadpleegd op 22-12-2022, via <https://bouwossenlaan.weebly.com/stichting-hvh.html>

buurtbewoners gecommuniceerd. Dit betrof onder andere de mededeling dat het college op 9 juli 2019 heeft vastgesteld dat de overeenkomst met Woonfront Vossenlaan B.V. wordt verlengd. De verwachting was dat Woonfront Vossenlaan B.V. op korte termijn een overeenkomst met de Waalboog zou sluiten over de afname van 50 zorgwoningen.³²

Fase 3: Vervolg participatietraject

Eind 2019 heeft de projectontwikkelaar een nieuw plan ontwikkeld. Dit is op 2 december 2019 aan de buurt gepresenteerd in de Maranathakerk. Hierbij vermeldt de stichting het volgende: "Onze indruk is dat dit plan ingrijpende gevolgen voor onze buurt zal hebben. De bebouwing zal bestaan uit 3 grote gebouwen met een hoogte van 15 meter en elk met 5 bouwlagen. Niet is uitgezocht welke gevolgen dit zal hebben voor zon en schaduw voor de bewoners in de directe omgeving van deze gebouwen. In dit plan worden 114 appartementen en 49 kleine wooneenheden met zorg geprojecteerd, méér dan eerder door de gemeente Nijmegen is gecommuniceerd. (...) Wij als Stichting Hart voor Hazenkamp maken ons grote zorgen over de effecten van dit plan op onze buurt. Wij zullen ons zeker blijven inzetten voor de leefbaarheid in en de kwaliteit van onze wijk. Wij willen samen met u proberen het aangekondigde plan zodanig te wijzigen dat het voor de buurt aanvaardbaar is."³³

Ook kondigt de stichting in dit bericht aan dat zij zelf, los van de projectontwikkelaar en de gemeente, op 12 december 2019 een bijeenkomst organiseert in de Maranathakerk. Tijdens deze bijeenkomst wil de stichting "alle in de buurt levende gedachten inventariseren om zo tot een afgewogen pakket van wensen en eisen te komen". Hier zijn ongeveer 130 omwonenden op af gekomen.³⁴

De mededelingen van deze twee bijeenkomsten op 2 en 12 december plaatst de stichting ook op een flyer met daarbij het ontwerp voor Vossenlaan 44. De stichting riep omwonenden op om deze flyer te ondertekenen en bij haar af te leveren, zodat zij deze bij de gemeente kon aanleveren als blijk van onvoldoende draagkracht voor de plannen. In totaal zijn er ruim 180 flyers opgehaald.³⁵

³² Gemeente Nijmegen. (9 juli 2019). *Collegevoorstel Aanvullende overeenkomst Woonfront – Vossenlaan 44.*

³³ Stichting Hart voor Hazenkamp. (2 december 2019). *Stichting HvH*. Geraadpleegd op 22-12-2022, via <https://bouwvossenlaan.weebly.com/stichting-hvh.html>

³⁴ Stichting Hart voor Hazenkamp. (15 december 2019). *Brief aan projectgroep herontwikkeling Vossenlaan Nijmegen.*

³⁵ Stichting Hart voor Hazenkamp. (15 december 2019). *Brief aan projectgroep herontwikkeling Vossenlaan Nijmegen.*

De bijeenkomst op 2 december 2019, georganiseerd door de ontwikkelaar, is door geen van de betrokken partijen als prettig ervaren, blijkt uit interviews. De opzet van de bijeenkomst is door de ontwikkelaar, de gemeente en Hart voor Hazenkamp voorbesproken. Vanuit de buurt was er een grote opkomst. Omwonenden voelden zich beledigd, omdat er in hun beleving bot werd gecommuniceerd door de ontwikkelaar en architect, blijkt uit interviews. De projectontwikkelaar daarentegen had het gevoel dat bewoners hem geen kans gaven de plannen toe te lichten. Beide partijen hadden het gevoel door de ander respectloos benaderd te worden.

Vervolg participatie na de eerste lockdown

Na de onbevredigende bijeenkomst op 2 december 2019 is de gemeente opnieuw met Hart voor Hazenkamp en de ontwikkelaar in gesprek getreden. In dit gesprek zijn het programma en het volume van het gebouw besproken. Er is onder andere afgesproken dat het gebouw niet vijf, maar vier lagen zou krijgen, wordt gesteld in interviews. Verder is in dit gesprek afgesproken om een informatieavond voor de buurt te organiseren waarbij het vernieuwde ontwerp zou worden gepresenteerd. Deze avond heeft niet kunnen plaatsvinden, doordat een lockdown in verband met corona werd uitgeroepen.

De wensen over het vervolg lagen uiteen. De gemeente wilde graag een alternatieve manier verzinnen om het vernieuwde ontwerp aan de buurt te presenteren, terwijl Hart voor Hazenkamp de voorkeur had om de bijeenkomst uit te stellen tot na de lockdown. Uiteindelijk is afgesproken om het plan huis aan huis te verspreiden. Hart voor Hazenkamp kreeg hierbij de mogelijkheid om een reactie toe te voegen. De gemeente was in de veronderstelling dat Hart voor Hazenkamp positief stond ten opzichte van de wijzingen die waren doorgevoerd. Maar Hart voor Hazenkamp concludeerde juist dat er nauwelijks iets met de zorgen van omwonenden is gedaan.

Extra stap

Voordat de bestemmingsplanprocedure is gestart, is een extra stap toegevoegd ter voorbereiding. Dit betrof een kamerronde in september 2020 over Vossenlaan 44. De raad heeft toen een debat gevoerd en belanghebbenden hebben inspraakreacties gehouden. De heer Van Heijst heeft namens stichting Hart voor Hazenkamp hier ingesproken. De voornaamste kritiek die zij hier uitten was dat het om te veel woningen gaat op een te klein stuk grond.³⁶ Een ander bestuurslid van de stichting, de heer Van Tongeren, liet in een

³⁶ Stichting Hart voor Hazenkamp, De heer Van Heijst. (2 september 2020). *Inspraakreactie Vossenlaan*.

inspraakreactie weten dat de coalitiepartijen burgerparticipatie ondermijnen.³⁷ Deze inspraakreactie stelt dat participatie betekent dat burger mede-eigenaar worden van problemen waar de gemeente voor staat om samen na te denken en te werken aan oplossingen. De zaken waar de buurt wel over mee mag denken, zoals de locatie van de fietsenstalling, worden door de heer Van Tongeren als marginaal gezien.

Naast de inspraakreactie van Hart voor Hazenkamp is een aantal mails ingestuurd van omwonenden waarin wordt aangegeven dat ze het niet eens zijn met de plannen en dat ze zich achter Hart voor Hazenkamp scharen.

Fase 4: Bestemmingsplanprocedure, ingediende moties en de Raad van State

Digitale informatieavond

Op 25 maart 2021 heeft een online informatieavond plaatsgevonden waar tussen de 60 en 80 omwonenden op af zijn gekomen. Hier zijn de plannen gepresenteerd en is de bestemmingsplanprocedure toegelicht.³⁸

Bestemmingsplanprocedure

Op 9 maart 2022 is het gewijzigde bestemmingsplan voor Nijmegen-Midden vastgesteld. Met deze wijziging laat het bestemmingsplan onder andere de functie 'wonen' toe op de Vossenlaan 44. Tot dan toe gold hier enkel een maatschappelijke functie.

Op het bestemmingsplan zijn 53 zienswijzen ingediend. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan; deze worden in het collegevoorstel 'Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen-Midden 2015-7 (Vossenlaan 44)' van 14 december 2021 kort beschreven. Enkele omwonenden geven in de interviews aan dat de aanpassingen ten gevolge van de zienswijzen schijnoplossingen zijn.

Op 9 maart 2022 zijn er vijf moties ingediend. Vier hiervan zijn aangenomen, waarvan één het onderzoeken van het participatietraject betreft. De motie over verkeersveiligheid constateert dat:

- "de ontwikkeling van het perceel Vossenlaan-44 een lange aanloop kent;

³⁷ De heer Van Tongeren. (2 september 2020). *Inspraakreactie Vossenlaan*.

³⁸ Gemeente Nijmegen. (25 maart 2022). *Presentatie informatieavond Vossenlaan 44*.

- bewoners en wijkorganisaties zich onvoldoende tot niet gehoord voelen in deze procedure;
- er maar liefst 53 zienswijzen zijn ingediend op dit bestemmingsplan."³⁹

Daarnaast zijn er nog twee moties aangenomen betreffende 'duurzaam, groen en natuurinclusief als uitgangspunt' en 'brede groenstroken met bomen voor gelukkiger inwoners'.⁴⁰ De motie 'Wonen is geen markt', ingediend door de SP, is niet aangenomen.

De gemeente heeft de omwonenden uitgenodigd mee te denken over hoe de moties in het plan worden verwerkt. De stichting Hart voor Hazenkamp vindt dit geen goede actie omdat de casus nu bij de Raad van State ligt. De stichting vindt dat je niet iets moet willen uitwerken waarvan je nog niet weet of het er komt. De stichting heeft nu aangegeven wel bij de bijeenkomst, waarin wordt besproken hoe de motie wordt verwerkt, aanwezig te zijn, maar onder protest. Dit houdt in dat ze wel komt, maar zich er niet actief mee gaat bemoeien. Deze boodschap heeft ze ook naar de omwonenden gemaild.

Er zijn twee bijeenkomsten geweest om de moties te verwerken, op 2 mei 2022 en 29 november 2022. De eerste bijeenkomst was hybride, dus zowel online als offline. De tweede bijeenkomst was fysiek en hier waren tien aanwezig. Gedurende de tweede bijeenkomst heeft een bestuurslid van stichting Hart voor Hazenkamp zich ondanks de afspraak om enkel als toehoorder aanwezig te zijn toch gemengd in het gesprek.

³⁹ Gemeente Nijmegen, Charlotte Brand (PvdA). *Motie Veilig Verkeer in de Vossenlaan*.

⁴⁰ Gemeente Nijmegen. (2 mei 2022). *Startbijeenkomst Vossenlaan 44 Moties nav bestemmingsplan*.